

1879-11-08

þÿ • À Á ç ç ´ µ Í Ã ± ¼ µ ½ Å À Ì Ä ç Å Â † ³ ³

þÿ • Á µ Å ½ · Ä ¹ º ì Á ì³ Á ± ¼ ¼ ± C o o p 2 0 0 2

Library of Neapolis Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/7652>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Γενικά

Κυπρος → Αγγλία

Δικαιώματα

Λευκωσία

Λευκωσία

Παπός

Αμμοχώστου

Παριάνια

Φορολογία

Θαλάσσιος Μεταφορ.

Κυπρος → Αυστρία

→ Αλεξανδρία

Το αεροπλάνο

1. Μεταφορική (αεροπλάνο)

Δημ. Έργα

• Οδ. Δευτού

• Αρδύση

Κυπρος → Ιταλία

Αστυνομία

Ευπαιδείας

COOP

Εμπορία

Φορολογία

Τραπεζία

Γενική Τραπεζία

Γενική

ΕΠΡΟΟΔΕΥΣΑΜΕΝ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΑΓΓΛΟΥΣ ;

Δέν θέλομεν ν' ἀπάντησωμεν. Ἡμεῖς
θά ἐκθέσωμεν ἀμερολήπτως τὰ γεγονότα
χάριν τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ Συνοδρωμητῶν
ἡμῶν καὶ ἀριέμεθα τὴν ἀπάντησιν τοῖς ἐν-
ταῦθα Συμπατριώταις.

Περὶ Δικαστηρίων.—Πρὶν ἀναπετασθῆ
ἡ Ἀγγλικὴ Σημεία εἶχομεν ἐν μὲν τῇ
πρωτεύουσῃ πρωτοδικεῖον καὶ ἐφετεῖον, ἐν δὲ
Λάρνακι πρωτοδικεῖον καὶ ἐμποροδικεῖον καὶ
ἐν Λεμεσῶν, Κτήματι, Ἀμμοχώστῃ κτλ.
πρωτοδικεῖα ὁμοίόμορφα ἅπαντα, προεδρευ
όμενα ὑφ' ἐνός· καθὴ καὶ ἔχοντα συμβού-
λια ἐκ δύο χριστιανῶν καὶ δύο ὀθωμανῶν
συγκεκροτημένα. Ἐν τοῖς Δικαστηρίοις τοῦ
τοῖς ἐδικάζετο πᾶσα ὑπόθεσις, ἐμπορικῆ,
πολιτικῆ καὶ ποινικῆ καὶ ἀφοῦ ἐφεισιδύλ-
λετο εἰς Λευκωσίαν εἶχον τὸ δικαίωμα
οἱ νησιῶται νὰ φέρων αὐτὴν καὶ μέχρι
Κωνσταντινουπόλεως. Μετὰ τὴν ἀγγλικὴν
κατοχὴν κατηργήθη ἡ ἐτεροδικία καὶ οἱ ἐν
τιπρόσωποι τῶν ξένων δυνάμεων, οἵτινες
ἐπέμβαινον πολλάκις καὶ εἰς ὑποθέσεις ξέ-
νας αὐτοῖς, ἀπώλεσαν πᾶσαν δικαιοδοσί-
αν, διατηρουμένων τῶν Δικαστηρίων ἐν

οὐκ πρὶν καταστᾶται, ἐκτὸς μόνον ἐπὶ τῷ Ἄγγλου ὑποδιοικητοῦ, διορισθέντος ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ὅστις, ὡς λέγεται, ἵποπτῶν εἰ τὸν Καδὴν καὶ ὑποχρεοῖ αὐτὸν νὰ ἐκδῶ ἀποφάσεις νομίμους καὶ δικαίαι. Τὸ «Σερὶ», ὁ ἱερός τοῦ Προφήτου νόμος, ὡς ἐξηλήθεν ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ συντάξαντος αὐτὸν εὐρίσκειτο κεκλεισμένος ἐν τοῖς γραφείοις τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ Τουρκοκρατίας καὶ ἀντ' αὐτοῦ οἱ Καδίδες εἶχον ἐν ταῖς χερσὶ τοῦς καλουμένους μετζελέδες, ἤτοι περίληψιν τοῦ «Σερὶ», ἣν ἀνεδίδρουν ὁσάκις ἐπαρουσιάζετο αὐτοῖς ὑπέθεσις τις, ἣν δὲν ἠδύναντο διὰ τοῦ «Νιζάμ» νὰ δικάσωσιν, ὡς ἐπὶ παραδείγματι, ὅταν προῦκειτο περὶ ἀγοροπωλησίας, ἐν ἐγγύσει, ἐγγυήσιω, μεταθέσει, χρέους, παραγραφῆς, ἐμολογίας, μαρτυρίας, σφραγισμοῦ, κληρονομίας, δωρεᾶς, κτλ. περὶ ὧν ἐλίγα μόνον αὐτὸ ἢ οὐδὲν ἐμπειρίει, καὶ ὁσάκις οἱ Πρόξενοι ἐπέτρεπον τοῦτο, εἰάν ἐφαίνετο αὐτοῖς ὅτι ἡ νομοθεσία τοῦ Προφήτου δὲν προσέκρουεν εἰς τὸ ὑπὸ παντὸς ἐξηγενησμένου ἔθνους ἐννοούμενον νόμιμον καὶ δίκαιον. Σήμερον δὲ, ἐπὶ τῇ Ἰ. Πύλῃ ἐπροίκισε τοὺς ὑπ' αὐτῆς λαοὺς διὰ νομοθεσιῶν τοιούτων, συνάδουσων τῇ προόδῳ τῆς ἐποχῆς ταύτης τῶν φώτων, οἱ ἡμέτεροι Καδίδες τὸ μὲν «Νιζάμ» ἰσφαγίσαν, τοὺς δὲ μετζελέδες

θεωρούντες ἀνεπαρκείς ἔθεντο ἐν τῇ θέσει τοῦ «Σερῖ», ἔπειρ' μετὰ σεβασμοῦ ἀσπα- σθέντες ἠνέωξαν, ἐπιβάλλοντες τὰς θεσπεύ- στους ἀρχάς του τοῖς θηητοῖς, συνεργοῦς καὶ προστάτας ἔχοντες τοὺς νέους μα- Κυβερνήτας. Οἱ ξένοι δὲ ὑπήκοοι, οἵτινες ἐξάνεστησαν κατὰ τοῦ μέτρου τούτου καὶ δὲν ἠνέουον ν' ἀφαιρῶσι τὸν πῖλον πρὸ τοῦ ἐρμηνεύοντος τὰ οὐρανόπειμπτα ἄρθρα ὑπε- χρεώθησαν καὶ ὑποχρεοῦνται μέχρι σήμε- ρον νὰ παρουσιάζωνται ἐν τῇ αἰθεύσῃ μὲν τοῦ Καϊμακαμάτου, μὴ συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ διερμηνέως τοῦ Προξενίου των, ἀλλ' ἐνώπιον Ἄγγλου Δικαστοῦ, χρῆτουντο; ἐν- ται; χερσι Ordinances, συνταχθείσας ἀγνο- οῦμεν πῶθεν καὶ ἐπὶ τινος βάσειως καὶ δι- κάζοντες κατὰ νόμον ἀγνωστον καὶ ἀκα- τήληπτον ἡμῖν, ὃ ὅποιος δίδωσι τὸ δικαίω- μα αὐτῷ νὰ ἦναι πρωτοδίκης, ἐμποροδίκης, ἐφέτης, πλημμελοδίκης, κκυουργοδίκης, σύμβουλος, γραμματεὺς, κτλ. κτλ. νὰ ἔχη δηλονότι ἕλας τὰς ιδιότητας τοῦ Δικαστοῦ καὶ αἱ ἀποράσαι; αὐτοῦ νὰ ὦσιν ἰσγαὶ καὶ ἀμε ἀκλήτοι.

Περὶ φόρων.—Οἱ φόροι κατὰ τὸν προὔπολογισμὸν, ἕπερ ἐδημοσιεύσαμεν ἐν περιλήθοντι τινὶ φύλλῳ τοῦ «Νέου Κιτίου», εἰπὶν οἱ αὐτοὶ ὡς ἐπὶ τῶν Τούρκων, προστεθέντων τῶν Δημαρχιακῶν, δικαιοῦματος ἀποβιβῶν, προστίμων καὶ καταργηθέντων τῶν τῆς εἰσαγωγῆς τῶν Δημητριακῶν. Εἰσπράσσονται δὲ διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου, ἀλλ' αὐστηρότερον καὶ τακτικώτερον.

Περὶ γλώσσης.—Ἐκτὸς τῶν Ἀγγλων Διοικητῶν, οἵτινες κρατοῦσι τὰ βιβλία των καὶ τὰ πρακτικὰ τοῦ Δικαστηρίου «Haute Cour» ἀγγλιστί, εἶα τὰλλα τουρκιστί γράφονται, ὡς ἐγράψαμεν ἤδη ἐν τῇ προηγουμένῳ ἡμῶν φύλλῳ, καὶ αὐταὶ αἱ πρὸς τοὺς χριστιανούς ἀποστελλόμεναι κλήσεις.

Περὶ ἐμπορίου.—Σκοπὸν ἔχομεν νὰ διαπραγματευθῶμεν περὶ τούτου ἐν ἐκτάσει μετ' ἑνὸς χρόνου, δημοσιεύοντες ἐν λεπτομερείᾳ τὰ τῆς ἐξαγωγῆς καὶ εἰσαγωγῆς εἴδη τῶν 78 καὶ 79. Ἀλλ' ἀπὸ τοῦδε δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἔμεινε στάσιμον καὶ πύσχει μάλιστα κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους μῆνας, κλονιζομένων πολλῶν ἐμπορίων τῆς δευτέρας τάξεως. Ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς Ἀγγλικῆς κατοχῆς πολλοὶ ξένοι, ὡς ἐγράψαμεν ἤδη πολλάκις, κεφαλαιοῦχοι καὶ τυχοδιώκται, ἀφίκοντο ἐνταῦθα, κομίζοντες πολυπληθῆ ἐμπορεύματα καὶ μύρια ἐπιχειρήσεις, σχεσθέντες καὶ ἀναλαβόντες. Ἀλλ' ἐκ μὲν τῶν κεφαλαιούχων δὲν ἀπέμειναν παρὰ τῇ Ἀγγλοαιγυπτιακῇ

Τράπεζα και ὁ οἶκος τῶν Κίγκ, ὅστις πρὸ πολλοῦ εὐρίσκεται εἰς διάλυσιν, ἐκ δὲ τῶν τυχοδιωκτῶν οὐδείς, ἀπάντων ἀναχωρησάντων ἀνευ ὀβολοῦ ἐν τῷ θυλακίῳ.

Περὶ συγκοινωνίας. — Ἐπὶ τουρκοκρατίας αἰμετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ συγκοινωνίαι ἡμῶν περιωρίζοντο ἐν δυσὶν Αὐστριακοῖς ἀτμοπλοίοις, προπεγγίζουσις κατὰ δεκαπενθημερίαν ἐν τῷ λιμένι ἡμῶν. Ἡδηκτὸς αὐτῶν ἔχομεν καὶ δύο ἀγγλικά τῆς ἐταιρίας Bell Asia Minore τὰ ὅποια καθ' ἑβδομάδα κομίζουσιν ἐν τῇ νήσῳ μας τὰς γραμματοπήρας καὶ πολλὰ ἐμπορεύματα ἐξ Εὐρώπης ἀποστελλόμενα, παραλαμβάνοντα τὰ μὲν καὶ τὰς δὲ ἐξ Ἀλεξανδρ. Ἐπιτοπίως δὲ ἐπεδιορθώθη ἡ μεταξὺ Λάρνακος καὶ Λευκωσίας ὁδός, ἣν διέρχεται ἐκάστοτε ἅμαξα, ὑπὸ ἰδιώτου διατηρουμένη, καὶ τρεῖς τῆς ἑβδομάδος ἀναχωροῦσι διὰ Λεμεσσοῦ καὶ Ἀμμόχωστον ἀγωγιάται, κομίζοντες ὡς πρότερον τὰς ἐπιστολάς μας. Μιανθάνομεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις προσπαθεῖ νὰ ἐνώσῃ δι' ἅμαξίτου ὁδοῦ τὴν Λεμεσσοῦ μετὰ τῆς Λάρνακος καὶ ὅτι χεράσσει διαφόρους ἄλλας ὁδοὺς ἐν τοῖς ὄρεσιν, ἀλλ' οὐδὲν ὡς θετικὸν ἢ τετελεσμένον δυνάμεθα μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης νὰ παραδεγθῶμεν. Τοῦτο μόνον γινώσκομεν ὅτι ἐσχίς ἀποστέλλομεν τὸ «Νέον Κίτιον» ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἰσμέν ἡναγκασμένοι νὰ εὐρίσκωμεν ὡς ἄλλοτε χωρικούς καὶ νὰ παρακαλῶμεν αὐτοὺς νὰ φέρωσιν ἐν τοῖς διαφόροις χωρίοις τῶν τῆν ἑφημερίδα μας.

Περὶ γεωργίας.—Οὐδεμία μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης γεωργικὴ τράπεζα ἔσυστήθη, οὐδὲν ἀρτεσιανὸν φρέαρ ἀνωρύχθη, οὐδεμία δεξιμενὴ γατεσκευάσθη. Ὁ χωρὶκὸς σπείρει καὶ θεοῖζει κατὰ τὸν αὐτὸν οἶονκαί οὐκ πράττει αὐτοῦ τρόπον καὶ ἂν ἐφέτος ἐν ἐξέτῃ ἡ θέσις του ἔσεται ἀληθῶς ἀξιοδάκρυτος.

Περὶ Σχολείων.—Οἱ μὲν Ἕλληνες καὶ τοιοκοὶ διὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν συνδρομῶν καὶ τῆς ἀντιλήψεως τῶν τε Ἀρχιερέων καὶ τινῶν Ἐκκλησιῶν συντηροῦσιν αὐτά, οἱ δὲ Ὀθωμανοὶ ἔχουσιν ὀλίγους χωρὶς ἀδελφοὺς, οὓς πληρῶνει, ἂν δὲν ἀπατώμεθα, ἡ Κυβέρνησις. Λέγεται ὅτι θὰ ληφθῇ πρόνοια περὶ τῆς ἐκπαιδευτικῆς τοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ, ἀλλ' ἂν τις συλλογισθῇ ὁποῖος θόρυβος ἠγέρθη ἐν τῇ Ἀγγλικῇ Βουλῇ, ἔτε ἡ Κυβέρνησις ἀνήγγειλεν ὅτι ἐδάεισε τὴν νῆσον ἡμῶν ὀλίγας χιλιάδας λιρῶν, κίθῃσι καὶ τοῦτο μεταξύ τῶν ἀπραγματοποιήτων σχεδίων.

Περὶ πολιτοφυλακῆς.—Πέρουσι πολλοὶ τῶν χριστιανῶν ἠθέλησαν νὰ λάβωσι μέρος, ἀλλ' ἡ ἀδίκαιολόγητος ἐπιμονὴ τῶν Διοικούντων, ἰννοούντων νὰ ἐπιβάλλωσιν αὐ

τοῖς τῷ σαρκίῳ, ὑπεχρέωσεν αὐτοὺς ὡς ἀπομακρυνθῆσι καὶ συνεκροτήθη τὸ σῶμα τοῦ ἐκ τούρκων ζαπτιέδων, οἵτινες εἰσὶ μὲν καθαρῶτερον ἐνδεδυμένοι, ἀλλ' ἐμμέ νουσι ἐν τῇ φυσικῇ αὐτῶν ἀνικανότητι, ἥτις ἐπὶ τριακόσια ἔτη χαρακτηρίζει τοὺς ἐν Εὐρώπῃ Τούρκους, οἵτινες εἰσὶ καὶ σήμερον, ὅποιοι ἦσαν τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν εἰσέβαλον εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Περὶ δημοσίας ἀσφαλείας.— Ὅσοι τῶν Ἀναγνωστῶν ἡμῶν ἀνέγνωσαν τὰς ἐκ τοῦ ἰσωτερικοῦ διαφοροῦς ἀλληλογραφίας, τὰς ἐν ταῖς στήλαις τοῦ «Νέου Κιτίου» δημοσιευθείσας, θὰ ἐσχημάτισαν ἤδη ἀκριβοῦς ἰδέαν περὶ τῆς ἀσφαλείας ἡμῶν καὶ θεωροῦμεν περιττὸν νὰ προσθέσωμεν ἡμεῖς ἔστω καὶ μίαν λέξιν.

Περὶ δασῶν.— Ἐξεδέθησαν μὲν διάφορα διατάγματα καὶ ἐτιμωρήθησαν αὐστηρότατα χωρικοὶ, κόψαντες κλάδους δένδρων, ἀλλ' ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ διαβεβαιώσωμεν ὅτι κατ' οὐδὲν σονετέλεσαν τὰ μέτρα ταῦτα πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς ἐν Κύπρῳ δενδρουφυτείας, ἀκυρωθέντος σήμερον καὶ τοῦ νόμου συμβολαίου, τοῦ συνοπογραφέντος ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ἰταλοῦ τινος, ἀναλαβόντος τὴν ἐν Κύπρῳ μετακόμισιν χιλιάδων τινῶν εὐκαλήπτων, οἵτινες, ὡς ἐλέγχο, καὶ τὰ δάση ἡμῶν θὰ ἐπηύξανον καὶ τὸν ἀέρα μᾶλλον ἐκαθαρίζον.

Περὶ καλλωπισμοῦ τῶν πόλεων.— Ἐκτὸς τισσάρων λιθοκτίσεων οἰκῶν, οἵτινες ἠγέρθησαν ἐξ ἰδιωτῶν ἐν Λάρνακι, ἄλλων τῶσων ἐν Λεμεσῶν, καὶ ξυλίνων τινῶν ἐν ἀποκέντροις μέρεσιν οὐδὲν ἄλλο ἔχομεν νὰ ἐπιδείξωμεν τοῖς ἐπισκεπτομένοις ἡμᾶς καὶ ποτε ξένοις. Οἱ κεφαλαιοῦχοι μάλιστα ἐκεῖνοι, οἵτινες ἔσπευσαν ἐν τῇ ἀρχῇ νὰ ρίψωσι χιλιάδας λίρας πρὸς ἀγορὰν κτημάτων, παραδέχονται ἤδη ὅτι ἔρριψαν τὰ κεφάλαιά των ἐν ποταμῶν.

Αὕτη εἶναι ἡ σημερινὴ ἡμῶν ἀληθὴς κατάστασις. Ἐπροοδεύσαμεν; Ἄς ἀπαντήσωσιν οἱ Συμπατριῶταί μας.